

PUHEMIESNEUVOSTON EHDOTUS 1/2011 vp

Puhemiesneuvoston ehdotus eduskunnan päätökseksi eduskunnan työjärjestyksen muuttamisesta

EHDOTUKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Puhemiesneuvosto ehdottaa, että eduskunnan työjärjestykseen tehdään kansalaisaloitteen eduskuntakäsittelystä johtuvat tarpeelliset muutokset.

Ehdotus liittyy lepäämässä olleeseen lakiehdotukseen Suomen perustuslain muuttamisesta, joka sisältää ehdotuksen kansalaisaloitteesta. Kansalaisaloite on lainsäädäntöaloite, jolla äänioikeutetut Suomen kansalaiset voivat saada lakiehdotuksen tai ehdotuksen lainvalmisteluun ryhtymisestä eduskunnan käsiteltäväksi. Kansalaisaloitteen tekemiseen liittyvistä menettelyistä, kuten aloitteen muotovaatimuksista, vireillepanosta, aloitetta tukevien allekirjoitusten keräämisestä, aloitteen vireillepanijoiden vastuista sekä viranomaisvalvonnasta säädettäisiin tarkemmin kansalaisaloitelailla. Tässä ehdotukses-

sa on kysymys kansalaisaloitteen eduskuntakäsittelyn edellyttämästä täydentävästä sääntelystä eduskunnan työjärjestykseen.

Kansalaisaloitteiden käsittely eduskunnassa voidaan järjestää pääosin nykyisten menettelyjen pohjalta. Ehdotetut muutokset eduskunnan työjärjestykseen ovat tästä johtuen teknisluonteisia. Muutokset koskevat aloitteen ilmoittamista, sen valiokuntaan lähettämistä, asiantuntijoiden kuulemista, aloitteen julkaisemista valtiopäiväasiakirjana sekä sen kääntämistä.

Ehdotus on tarkoitus käsitellä yhdessä kansalaisaloitelakia koskevan hallituksen esityksen kanssa. Ehdotetut säännökset ovat tarkoitettut tulemaan voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2012 samanaikaisesti edellä mainitun perustuslain muutoksen kanssa.

YLEISPERUSTELUT

1 Ehdotuksen tausta

Keväällä 2011 lepäämään hyväksytyssä Suomen perustuslain muutosehdotuksessa (LJL 3/2011 vp) ehdotetaan, että kansalaisten osallistumisoikeuksia valtiollisella tasolla täydennettäisiin uudella kansalaisaloitejärjestelmällä. Tässä tarkoituksessa perustuslain 53 §:n 3 momenttiin lisätään uusi säännös valtiollisesta kansalaisaloitteesta. Sen mukaan vähintään viidellä-

kymmenellä tuhatta äänioikeutetulla Suomen kansalaisella olisi oikeus tehdä eduskunnalle aloite lain säätämiseksi sen mukaan kuin lailla säädetään. Perustuslaissa säädetään kansalaisaloitejärjestelmän yleisistä perusteista eli aloiteoikeuden edellytyksistä ja aloitteen yleisestä kohdentumisesta. Kansalaisaloitelaisissa säädettäisiin kansalaisaloitteen tekemiseen liittyvistä menettelyistä.

Oikeusministeriö asetti 1.10.2010 työryhmän valmistelemaan valtiollista kansalaisaloitetta koskevaa lainsäädäntöä. Työryhmä on valmistellut ehdotuksen kansalaisaloitelaiksi sekä ehdotukset tarpeellisista muutoksista eduskunnan työjärjestykseen (OMML 21/2011).

Työryhmän ehdotuksen mukaan kansalaisaloitteen vireillepanijana voisi olla yksi tai useampi äänioikeutettu Suomen kansalainen. Kansalaisaloite sisältäisi lakiehdotuksen tai ehdotuksen lainvalmisteluun ryhtymisestä sekä ehdotuksen perustelut. Kansalaisaloitetta tukevat allekirjoitukset eli kannatusilmoitukset kerättäisiin paperimuodossa tai sähköisesti tietoverkossa. Kannatusilmoitusten keräys olisi toteutettava kuuden kuukauden kuluessa. Kansalaisaloite toimitettaisiin eduskunnan käsiteltäväksi, mikäli aloiteoikeuden edellytykset täyttyvät. Eduskunnalla olisi velvoite ottaa kansalaisaloite käsiteltäväksi, mutta aloitteen hyväksyminen samoin kuin mahdolliset muutokset aloitteeseen jäisivät eduskunnan harkittaviksi.

Eduskunnalle annettava hallituksen esitys kansalaisaloitelaiksi samoin kuin ehdotus kansalaisaloitteen eduskuntakäsittelyä koskeviksi säännöksiksi pohjautuvat mainittuun oikeusministeriön asettaman työryhmän tekemään ehdotukseen ja siitä annettuihin lausuntoihin. Kansalaisaloitteiden käsittelystä eduskunnassa ei sinänsä aiheudu tarvetta muuttaa nykyisiä menettelyjä tai muodostaa uusia menettelyjä aloitetta varten. Lakiehdotuksen sisältävä kansalaisaloite käsiteltäisiin lakiehdotuksen käsittelystä säädettyssä järjestyksessä ja ehdotus lainvalmisteluun ryhtymisestä ainoan käsittelyn asiana.

Ehdotuksella eduskunnan päätökseksi eduskunnan työjärjestyksen muuttamisesta on yhteys eduskunnalle annettavan kansalaisaloitelaikia koskevan hallituksen esityksen kanssa.

2 Ehdotetut muutokset

2.1 Kansalaisaloitteen käsittely eduskunnassa

Lähtökohtana on, että aloitteen käsittely eduskunnassa noudattaisi pääpiirteissään perustuslaissa ja eduskunnan työjärjestyksessä (40/2000)

säädettyjä käsittelymuotoja. Eduskunnan työjärjestyksen muutostarpeet ovat siten luonteeltaan teknisiä ja koskevat kansalaisaloitteen ilmoittamista, aloitteen valiokuntaan lähettämistä ja sen käsittelyä valiokunnassa sekä aloitteen kääntämistä.

Kansalaisaloite tehtäisiin suoraan eduskunnalle. Aloitteen vireillepanijan edustaja toimittaisi kansalaisaloitteen eduskunnalle sen jälkeen, kun tarvittava määrä kannatusilmoituksia on koossa ja Väestörekisterikeskus on vahvistanut päätöksellään hyväksytyjen kannatusilmoitusten vaaditun määrän. Aloitteen tueksi kerättyjä kannatusilmoituksia ei toimitettaisi eduskunnalle, vaan ne jäisivät Väestörekisterikeskukselle. Eduskunnan valiokunnalla olisi kuitenkin niin halutessaan mahdollisuus saada tiedot allekirjoittajista perustuslain 47 §:n 1 momentin mukaisesti. Aloite raukeaisi, jollei sitä ole toimitettu eduskunnalle viimeistään kuuden kuukauden kuluttua Väestörekisterikeskuksen päätöksestä. Eduskunnalla on velvoite ottaa aloite käsiteltäväksi, mikäli perustuslaissa ja kansalaisaloitelaissa säädetyt aloiteoikeuden edellytykset täyttyvät. Aloite käsiteltäisiin valmistelevasti eduskunnan valiokunnassa.

Aloitteen hyväksymisestä ja mahdollisesta muuttamisesta päättää eduskunta. Eduskuntakäsittelylle ei aseteta mitään aikarajoja. Valtiopäiväasioiden keskinäisessä käsittelyjärjestyksessä kansalaisaloite voisi kuitenkin rinnastua vähintään sadan kansanedustajan allekirjoittamaan lakialoitteeseen, jolla on valiokuntakäsittelyssä tosiasiallinen etusija muihin kansanedustajien aloitteisiin nähden (HE 60/2010 vp, s. 40—41). Aloitteen vireillepanijoilla ei olisi oikeutta peruuttaa aloitetta sen jälkeen, kun se on toimitettu eduskunnan käsiteltäväksi. Perustuslain 49 §:n mukaisesti kansalaisaloite, jota eduskunta ei ole ehtinyt käsitellä loppuun vaalikauden aikana, raukeaa.

Kansalaisaloite voidaan tehdä lakiehdotuksen muotoon, jolloin aloite sisältää perustelujen ohella säädöstekstin. Aloite voi olla muodoltaan myös väljempi, eli se voi sisältää ehdotuksen lainsäädäntötoimeen ryhtymisestä perustelui-

neen. Aloitteen vireillepanijat voivat valita, kumpaa aloitemuotoa he haluavat käyttää.

Aloitteen muoto määrittää sen käsittelyjärjestyksen eduskunnassa. Lakiehdotuksen sisältävä kansalaisaloite käsiteltäisiin lakiehdotuksen käsittelystä säädetyssä järjestyksessä ja ehdotus lainvalmisteluun ryhtymisestä ainoan käsittelyn asiana. Jos lakiehdotuksen hyväksyminen edellyttäisi vielä laajaa jatkovalmistelua, eduskunta voisi niin halutessaan tehdä kansalaisaloitteen pohjalta päätöksen, jossa edellytetään, että valtioneuvosto valmistele asiasta hallituksen esityksen.

Samaan aloitteeseen ei saa sisällyttää keskenään erilaisia asioita. Aloitteen tulee koskea lainsäädäntöasioita eli voimassa olevan lain muuttamista tai kumoamista taikka kokonaan uuden lain säätämistä. Aloite voidaan tehdä joko suomen tai ruotsin kielellä taikka molemmilla kielillä. Ennen kuin kansalaisaloite ilmoitetaan saapuneeksi eduskunnalle, se käännetään eduskunnan kansliassa suomen tai ruotsin kielelle.

2.2 Eduskunnan työjärjestyksen muutokset

Työjärjestyksen 19 §:n mukaan puhemies ilmoittaa täysistunnossa asiat, jotka ovat saapuneet eduskunnan käsiteltäviksi. Tällaisia ovat hallituksen esitys, valtioneuvoston kirjelmä, selonteko ja tiedonanto sekä kertomukset samoin kuin eduskunnan käsiteltäväksi toimitettu asetus ja muu alemmanasteinen säädös ja päätös. Tähän luetteloon ehdotetaan lisättäväksi uutena asiaryhmänä kansalaisaloite.

Työjärjestyksen 32 §:ssä on luettelo asioista, jotka tulee käsitellä valmistelevalle valiokunnassa ennen kuin niistä voidaan täysistunnossa päättää. Tähän luetteloon ehdotetaan lisättäväksi kansalaisaloite, joka siis ennen valiokuntakäsittelyä otetaan täysistunnossa lähetekeskusteluun samalla tavoin kuin muut lainsäädäntöaloitteet. Lähetekeskustelun päätyttyä eduskunta päättää puhemiesneuvoston ehdotuksesta, mihin valiokuntaan kansalaisaloite lähetetään valmisteltavaksi. Pykälän 3 momentin mukaan eduskunta voi samalla päättää, että yhden tai useamman valiokunnan on annettava lausunto asiasta

sitä valmistelevalle valiokunnalle. Menettely vastaa kansanedustajan tekemän eduskunta-aloitteen valiokuntaan lähettämistä sillä erotuksella, että kansalaisaloitteen vireillepanijalla ei ole oikeutta esitellä kansalaisaloitetta eduskunnalle, kuten on eduskunta-aloitteen ensimmäisellä allekirjoittajalla. Puheoikeus täysistunnossa on ainoastaan kansanedustajilla ja niillä henkilöillä, joiden puheoikeudesta erikseen perustuslaissa säädetään.

Työjärjestyksen 37 §:ssä säädetään asiantuntijoiden kuulemisesta valiokunnassa. Siihen ehdotetaan lisättäväksi erikseen maininta siitä, että valiokunnan tulee varata kansalaisaloitteen tekijöiden edustajille tilaisuus tulla valiokunnassa kuulluiksi käsiteltäessä heidän tekemänsä kansalaisaloitetta. Ilman erillistä sääntelyäkin on luonnollista, että aloitteen tekijöitä edustavilla henkilöillä on mahdollisuus eduskuntakäsittelyn yhteydessä tuoda esille näkemyksiään asiassa. Koska täysistuntokäsittelyn yhteydessä tähän ei edellä mainitun puheoikeusrajoituksen takia ole mahdollisuutta, on luontevaa, että kuuleminen tapahtuu asian valiokuntakäsittelyn yhteydessä.

Kansalaisaloitteen eduskuntakäsittelyn alkaessa kansalaisaloitteelle annetaan oma valtiopäiväasiakirjanumero, joka samalla yksilöi aloitteen. Valtiopäiväasiakirjojen julkaisemista koskevaan työjärjestyksen 71 §:ään, jossa luetaan valtiopäiväasiakirjoina julkaistavat asiakirjat, ehdotetaan lisättäväksi maininta kansalaisaloitteista.

Selkeyden vuoksi työjärjestyksen 76 §:ään ehdotetaan lisättäväksi maininta siitä, että eduskunnan käsittelyyn toimitettu kansalaisaloite käännetään suomen tai ruotsin kielelle sen mukaan, kummalla kielellä aloite on tehty. Aloitteen kääntämisestä huolehtii eduskunnan kanslia.

Ehdotuksen valmistelu

Ehdotus on valmisteltu oikeusministeriön asettaman kansalaisaloitetyöryhmän mietinnön pohjalta eduskunnan kansliassa virkatyönä.

Voimaantulo

Muutokset ovat tarkoitettut tulemaan voimaan samanaikaisesti perustuslain muutosta (HE

60/2010 vp, LjL 3/2011 vp) ja kansalaisaloitela-
kia koskevien lakiehdotusten kanssa eli 1 päivä-
nä maaliskuuta 2012.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

Eduskunnan työjärjestys

19 §. Asioiden ilmoittaminen. Pykälän 1 momentin säännöksessä luetellaan asioita, joiden saapumisesta eduskunnan käsiteltäväksi puhemies ilmoittaa täysistunnossa. Ilmoittamisella varmistetaan se, että edustajat saavat tiedon eduskunnalle annetusta asiasta ennen kuin se otetaan täysistunnon päiväjärjestykseen valiokuntaan lähettämistä varten. Kansalaisaloitteessa on kysymys eduskunnalle osoitetusta lainsäädäntöaloitteesta, ja sen vuoksi pykälän 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi maininta kansalaisaloitteesta.

32 §. Valiokuntaan lähettäminen. Pykälässä säädetään lähetekeskustelusta ja asioiden lähettämisestä valiokuntaan valmisteltaviksi. Pykälän 1 momentissa lueteltuihin asioihin ehdotetaan lisättäväksi maininta kansalaisaloitteista, jotka siis tulee aina valmistella valiokunnassa. Kansalaisaloitteen eduskuntakäsittelyä varten ei ole tältä osin tarkoituksenmukaista luoda mitään erityismenettelyä.

37 §. Asiantuntijoiden kuuleminen. Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi säännös, jonka nojalla kansalaisaloitetta käsittelevä valiokunta veloitetaan varaamaan kansalaisaloitteen tekijöiden edustajille tilaisuus tulla kuuluisiksi valiokunnassa. Kansalaisaloitelaisissa määriteltäisiin kansalaisaloitteen vireillepanija ja edustaja. Vireillepanijana voi olla yksi tai useampi äänioikeutettu Suomen kansalainen. Lailla säädettäisiin myös siitä, että vireillepanijan on nimettävä itselleen vähintään yksi edustaja ja varaedustaja. Tiedot vireillepanijasta ja tämän edustajasta ja varaedustajasta ovat vireil-

lepano-oikeuden edellytysten tutkimisen ja kansalaisaloitteeseen liittyvän asioinnin kannalta välttämätöntä ilmoittaa eduskunnalle samalla, kun aloite toimitetaan eduskunnan käsiteltäväksi. Heidän tai heidän nimeämänsä henkilön on luontevaa edustaa myös kansalaisaloitteen tekijöitä aloitteen valiokuntakäsittelyssä.

71 §. Valtiopäiväasiakirjojen julkaiseminen.

Pykälässä luetellaan ne asiakirjat, jotka julkaistaan valtiopäiväasiakirjoina. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi maininta kansalaisaloitteista. Ensimmäinen julkaisumuoto valtiopäiväasiakirjoille tulee olemaan sähköinen, mutta pykälän 2 momentin mukaan kansalaisaloitteita, kuten muitakin valtiopäiväasiakirjoja, voidaan julkaista myös painettuna tai muuna tallenteena. Eriksään on säädetty siitä, että tiedot kansalaisaloitteen allekirjoittajista eivät ole julkisia asiakirjoja ja että kyseiset tiedot on määräajassa hävitettävä.

76 §. Eduskuntatyössä käytettävät kielet. Eduskuntatyössä käytetään perustuslain 51 §:n mukaan suomen ja ruotsin kieltä. Kansalaisaloite voidaan laatia joko suomen tai ruotsin kielellä taikka molemmilla kielillä. Aloitteen päätyessä eduskunnan käsittelyyn se käännetään toiselle kansalliskielelle. Selkeyden vuoksi pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 momentti, jonka mukaan kääntämisestä huolehtisi eduskunnan kanslia.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 6 §:n 1 momentin 7 kohdan nojalla puhemiesneuvosto ehdottaa,

että eduskunnan työjärjestykseen tehdään seuraavat muutokset:

Eduskunnan päätös

eduskunnan työjärjestyksen muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti, joka on tehty perustuslain 52 §:n 1 momentissa säädetyllä tavalla,

muutetaan eduskunnan työjärjestyksen (40/2000) 19 §:n 1 momentti, 32 §:n 1 momentti, 37 §:n 2 momentti ja 71 §:n 1 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 32 §:n 1 momentti eduskunnan päätöksessä 1023/2009 ja 71 §:n 1 momentti eduskunnan päätöksessä 71/2011, sekä

lisätään 76 §:ään uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2—5 momentti siirtyvät 3—6 momentiksi, seuraavasti:

19 §

Asioiden ilmoittaminen

Puhemies ilmoittaa täysistunnossa hallituksen esityksen sekä valtioneuvoston kirjelmän, tiedonannon ja selonteon samoin kuin kertomusten antamisesta eduskunnalle sekä asetuksen tai muun alemmanasteisen säädöksen tai päätöksen ja kansalaisaloitteen toimittamisesta eduskunnan käsiteltäväksi.

32 §

Valiokuntaan lähettäminen

Hallituksen esitykset, eduskunta-aloitteet, lepäämään hyväksytyt lakiehdotukset, vahvistamatta jääneet lait, kansalaisaloitteet, eduskunnalle annetut kertomukset, eduskunnan tarkastettaviksi saatetut asetukset ja muut alemmanasteiset säädökset ja päätökset sekä ehdotukset eduskunnan työjärjestykseksi, eduskunnan virkamiehiä koskevaksi laiksi, eduskunnan vaalisäännöksi sekä ohje- ja johtosäännöiksi, Eurooppa-neuvoston EU-sopimuksen 48 artiklan 7 kohdan nojalla tekemät aloitteet samoin kuin ne muut asiat, joista niin on erikseen säädetty, on valmistelevasti käsiteltävä valiokunnassa ennen kuin ne otetaan päätettäväksi täysistunnossa. Valiokunnan valmisteltavaksi lähetetään lisäksi ne muut asiat, joista eduskunta niin päättää.

37 §

Asiantuntijoiden kuuleminen

Käsiteltäessä kansalaisaloitetta valiokunnan on varattava aloitteen tekijöiden edustajille tilaisuus tulla kuulluiksi. Käsiteltäessä sellaista lakiehdotusta tai muuta asiaa, joka koskee erityisesti saamelaisia, valiokunnan on varattava saamelaisten edustajille tilaisuus tulla kuulluiksi, jollei erityisestä syystä muuta johdu.

71 §

Valtiopäiväasiakirjojen julkaiseminen

Valtiopäiväasiakirjat tallennetaan yleisön saataville tietoverkkoon. Valtiopäiväasiakirjoista julkaistaan eduskunnan täysistuntojen pöytäkirjat ja niiden ruotsinkieliset lyhennelmät, hallituksen esitykset ja kirjelmät niiden peruuttamisesta, valtioneuvoston kirjelmät eduskunnalle, eduskunnan tarkastettaviksi saatetut asetukset ja muut alemmanasteiset säädökset ja päätökset, kansalaisaloitteet, kertomukset, valtioneuvoston tiedonannot ja selonteot, luettelo lepäämään hyväksytyistä lakiehdotuksista, valiokuntien mietinnöt ja lausunnot, eduskunnan vastaukset ja kirjelmät, eduskunta-aloitteet, välikysymykset sekä kirjalliset kysymykset vastauksineen.

PNE 1/2011 vp — Puhemiesneuvosto

76 §

Eduskuntatyössä käytettävät kielet

Tämä eduskunnan päätös tulee voimaan
päivänä kuuta 20 .

Eduskunnan käsittelyyn toimitettu kansalais-
aloite käännetään eduskunnan kansliassa suo-
men tai ruotsin kielelle.

Helsingissä 11 päivänä lokakuuta 2011

Eero Heinäluoma
Eduskunnan puhemies

Seppo Tiitinen
Eduskunnan pääsihteeri

Eduskunnan päätös

eduskunnan työjärjestyksen muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti, joka on tehty perustuslain 52 §:n 1 momentissa säädetyllä tavalla,

muutetaan eduskunnan työjärjestyksen (40/2000) 19 §:n 1 momentti, 32 §:n 1 momentti, 37 §:n 2 momentti ja 71 §:n 1 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 32 §:n 1 momentti eduskunnan päätöksessä 1023/2009 ja 71 §:n 1 momentti eduskunnan päätöksessä 71/2011, sekä

lisätään 76 §:ään uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2—5 momentti siirtyvät 3—6 momentiksi, seuraavasti:

Voimassa oleva työjärjestys

19 §

Asioiden ilmoittaminen

Puhemies ilmoittaa täysistunnossa hallituksen esityksen sekä valtioneuvoston kirjelmän, tiedonannon ja selonteon samoin kuin kertomusten antamisesta eduskunnalle sekä asetuksen tai muun alemmanasteisen säädöksen tai päätöksen toimittamisesta eduskunnan käsiteltäväksi.

Ehdotus

19 §

Asioiden ilmoittaminen

Puhemies ilmoittaa täysistunnossa hallituksen esityksen sekä valtioneuvoston kirjelmän, tiedonannon ja selonteon samoin kuin kertomusten antamisesta eduskunnalle sekä asetuksen tai muun alemmanasteisen säädöksen tai päätöksen *ja kansalaisaloitteen* toimittamisesta eduskunnan käsiteltäväksi.

32 §

Valiokuntaan lähettäminen

Hallituksen esitykset, eduskunta-aloitteet, lepäämään hyväksytyt lakiehdotukset, vahvistamatta jääneet lait, eduskunnalle annetut kertomukset, eduskunnan tarkastettaviksi saatetut asetukset ja muut alemmanasteiset säädökset ja päätökset sekä ehdotukset eduskunnan työjärjestykseksi, eduskunnan virkamiehiä koskevaksi laiksi, eduskunnan vaalisäännöksi sekä ohje- ja johtosäännöksi, Eurooppa-neuvoston EU-sopimuksen 48 artiklan 7 kohdan nojalla tekemät aloitteet samoin kuin ne muut asiat, joista niin on erikseen säädetty, on valmistelevasti käsiteltävä valiokunnassa ennen kuin ne otetaan päätettäväksi täysistunnossa. Valiokunnan valmisteltavaksi lähetetään lisäksi ne muut asiat, joista eduskunta niin päättää.

32 §

Valiokuntaan lähettäminen

Hallituksen esitykset, eduskunta-aloitteet, lepäämään hyväksytyt lakiehdotukset, vahvistamatta jääneet lait, *kansalaisaloitteet*, eduskunnalle annetut kertomukset, eduskunnan tarkastettaviksi saatetut asetukset ja muut alemmanasteiset säädökset ja päätökset sekä ehdotukset eduskunnan työjärjestykseksi, eduskunnan virkamiehiä koskevaksi laiksi, eduskunnan vaalisäännöksi sekä ohje- ja johtosäännöksi, Eurooppa-neuvoston EU-sopimuksen 48 artiklan 7 kohdan nojalla tekemät aloitteet samoin kuin ne muut asiat, joista niin on erikseen säädetty, on valmistelevasti käsiteltävä valiokunnassa ennen kuin ne otetaan päätettäväksi täysistunnossa. Valiokunnan valmisteltavaksi lähetetään lisäksi ne muut asiat, joista eduskunta niin päättää.

Voimassa oleva työjärjestys

37 §

Asiantuntijoiden kuuleminen

— — — — —

Käsiteltäessä sellaista lakiehdotusta tai muuta asiaa, joka koskee erityisesti saamelaisia, valiokunnan on varattava saamelaisten edustajille tilaisuus tulla kuulluiksi, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

71 §

Valtiopäiväasiakirjojen julkaiseminen

Valtiopäiväasiakirjat tallennetaan yleisön saataville tietoverkkoon. Valtiopäiväasiakirjoista julkaistaan eduskunnan täysistuntojen pöytäkirjat ja niiden ruotsinkieliset lyhennelmät, hallituksen esitykset ja kirjelmät niiden peruuttamisesta, valtioneuvoston kirjelmät eduskunnalle, eduskunnan tarkastettaviksi saatetut asetukset ja muut alemmanasteiset säädökset ja päätökset, kertomukset, valtioneuvoston tiedonannot ja selonteot, luettelo lepäämään hyväksytyistä lakiehdotuksista, valiokuntien mietinnöt ja lausunnot, eduskunnan vastaukset ja kirjelmät, eduskunta-aloitteet, välikysymykset sekä kirjalliset kysymykset vastauksineen.

— — — — —

Ehdotus

37 §

Asiantuntijoiden kuuleminen

— — — — —

Käsiteltäessä kansalaisaloitetta valiokunnan on varattava aloitteen tekijöiden edustajille tilaisuus tulla kuulluiksi. Käsiteltäessä sellaista lakiehdotusta tai muuta asiaa, joka koskee erityisesti saamelaisia, valiokunnan on varattava saamelaisten edustajille tilaisuus tulla kuulluiksi, jollei erityisestä syystä muuta johdu.

71 §

Valtiopäiväasiakirjojen julkaiseminen

Valtiopäiväasiakirjat tallennetaan yleisön saataville tietoverkkoon. Valtiopäiväasiakirjoista julkaistaan eduskunnan täysistuntojen pöytäkirjat ja niiden ruotsinkieliset lyhennelmät, hallituksen esitykset ja kirjelmät niiden peruuttamisesta, valtioneuvoston kirjelmät eduskunnalle, eduskunnan tarkastettaviksi saatetut asetukset ja muut alemmanasteiset säädökset ja päätökset, *kansalaisaloitteet*, kertomukset, valtioneuvoston tiedonannot ja selonteot, luettelo lepäämään hyväksytyistä lakiehdotuksista, valiokuntien mietinnöt ja lausunnot, eduskunnan vastaukset ja kirjelmät, eduskunta-aloitteet, välikysymykset sekä kirjalliset kysymykset vastauksineen.

— — — — —

Voimassa oleva työjärjestys

76 §

*Eduskuntatyössä käytettävät kielet**Ehdotus*

76 §

Eduskuntatyössä käytettävät kielet

Kansliatoimikunnan ehdotukset täysistunnolle käännetään ruotsin kielelle.

Puhemiehen selonteko tehdyistä ehdotuksista sekä perustuslain 42 §:n 2 momentissa tarkoitettu ilmoitus esitetään suomeksi ja ruotsiksi. Puhemiehen muutkin ilmoitukset esitetään myös ruotsiksi, jos hän katsoo sen tarpeelliseksi. Täysistunnossa pidetyn ruotsinkielisen puheenvuoron sisällöstä esitetään lyhennelmä suomeksi.

Suomenkielisten puheenvuorojen sisältö sekä puhemiehen ehdotukset äänestysjärjestykseksi ja ainoastaan suomeksi esittämät ilmoitukset tulkataan ruotsinkielisille edustajille yksityisesti, jos he sitä haluavat.

Valiokunta päättää valiokunnan kokouksissa tarvittavasta tulkauksesta. Valiokunnan jäsenelle tulkataan kokouksen kulku kuitenkin yksityisesti hänen sitä halutessaan.

Eduskunnan käsittelyyn toimitettu kansalaisaloite käännetään eduskunnan kansliassa suomen tai ruotsin kielelle.

Tämä eduskunnan päätös tulee voimaan päivänä kuuta 20 .